

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 " — "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

OSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Gazdasági bajaink orvoslásáról.

Régi nóta új kiadásban, melynek áriája: „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.”

Nem oly régen volt (1883. elején), midőn honatyáink az országházban közgazdasági bajaink orvoslására közegyetértéssel a gyakorlati gazdasági népnevelést ajánlották s ugyanakkor földművelési miniszterünk azt mondotta: „Szerintem legjobb lenne, ha minden megyének egy földmives-iskolája volna.”

Három éve mult annak, és ma talán jobban állunk közgazdaságilag? Sajnos, semmi tekintetben sem! Bizonyítják ezt — hogy mást ne is említsek — ugyanazon miniszterünknek a képviselőházban alig egy pár napja mondott ezen szavai: „En gazdasági helyzetünk javulását a jövőben attól várom, hogy a józan gazdálkodás szelleme a nép alsóbb rétegeibe is behatoljon.”

Ugyanakkor ezen lapokba (II. évf.) fenti cím alatt egy cikket irtam volt, kiválóan Háromszékmegye t. gazdaságosságának szíves figyelmébe ajánlva, mert át voltam hatva azon tudattól, hogy hazánk mezőgazdasági állam és mint ilyennek, létalapját az őstermelés képezi, továbbá: mert tudtam, hogy a gazdálkodás mai nap nem oly mesterség, mely látásból megtanulható és ha nyers erő van, tűzhető bárki által is a mai kor igényeinek megfelelően.

A „Székelyföld” tárczája.

A kakukkos óra.

(Rajz az amerikai életből.)

Irtá: Madarassy László.

— Ah, édes Raul! Megesíptem a kabátod szélét. Nem eresztelek odább. Állj meg egy szóra. Rég nem hallottam már felőled semmit.

— Ne tarts fel, barátom. Ma különösen sok a dolgom. Meghalt a nagynéném, örökséget kell átvennem s a mellett huzcolkodom. A kilenczedik avenun lesz a lakásom, ugyanazon házban, a melyben bájos Izabellám énekelteti kanári madarait. Mennyire imádja azokat az apró sárga szárnyasokat! Oh, mért nem születtem én is kanárinak!

— Talán még mindig idegenkedik tőled?

— Rám sem akar nézni. Ugy bánik velem, mintha nem is léteznék. Rátaposok a ruhájára s megvárja, a míg boosánatkérőleg tovább lépek, azt sem mondja rám, hogy: ügyetlen! Fel akar ülni az omnibuszra; oda ugrom, udvariasan nyujtom felé a kezemet, hogy fölsegítem, s ő . . . pár centet dob a tenyerembe, azt híven, hogy kéregetek. Csónakot bérel egy órára a Czentral-parkban, megvesztegetem a matrót, magamra öltöm ruházatát, sietek szolgálatára állni s ő . . . a kellemes vízi ut egy órai élvezésére

Lehet-e valaki, kinek látköre oly korlátolt, hogy nem látja át amaz alapigazságot és tagadni merné ezen állítás helyességét? Bizonyára nincs ily Pató Pál uram féle gazda, és nem is szabad hogy legyen, mert jaj ma, de sokszorosan jaj lesz holnap annak, ki kicsiny hitében megadja magát sorsának és gazdálkodik továbbra is úgy, mint boldog emlékü őse.

Mult és jelen közgazdasági viszonyaink, és sok-sok más tekintetben mily nagy változás! . . . Mintha mindez mese és nem való lenne. Csak egy a régi: mezőgazdagi intelligenciánk hiánya, és ép ez az eredeti oka minden bajunknak, tengődésünk- és elszegényedésünknek egyaránt. És mi reménykedünk s a nagy költő rabjával felsohajtunk: „Mikor üt a megváltás órája, mikor üt a boldog óra már, melyben újra szabad léget szívunk s újra ránk sütsz, fényes napsugár?” Nem egyhamar, sőt merem állítani, hogy soha, ha csak tespedünk és férfiasan nem munkálkodunk.

Közgazdaságunknak rabjává lettünk, de a bilincset magunk kovácsoltuk és mi tartjuk szorosan kezünkre csukva. Merész hasonlat és még merészebb állítás, de igaz, mert akkor, midőn terhelően változott minden a mezőgazdaira nézve, mint pl. a sokfejú sárkányhoz hasonlítható adó, a társadalmi viszonyok szülte fokozott szükséglet, a divat félszeg majmolása stb. stb.: szaporítottuk-e földbirtokunkat, növeltük-e földünk hozamát helyes üzem-módok alkalmazásá-

oda tilteti mellém a mopszliját, és leül a parton regényt olvasni. Szóval, barátom, az a jégkéreg, mely egész lényét burkolni látszik, sehogy sem akar olvadni, legalább a számomra nem.

— Akkor mért futsz utána? Mért költözöl azon házba, a melyben lakik?

— Hja! én még mindig remélek, különösen most, midőn szép örökségnek nézek eléje. Izabella is jómódu, s ha megtudja, hogy vagyonszállottam, bizonyára nem fog többé lenézőleg bánni velem. Napjainkban sokat adnak a vagyonra.

Néhány hét múlva találkozám ismét Raulal. Nagyon szomorúan pislogatott órátlan mellényére. Megint nem vett észre. Nekem kellett őt megállítanom.

— Nos? Gyalog jársz még mindig a nagy örökség után?

— Hadd el barátom! Gyászruhába se volt érdemes érte öltözködnöm. Mit gondolsz, mit hagytam rám a nagynéném?

— Csak nem a szerelmes leveleit?

— Azoknál valamivel többet érőt.

— A szépítő szereit?

— Nem. Hanem egy kakukkos órát.

— Hiszen az nem rossz. Csak hozzá kell szoknod a kakukkolásához.

— Ki nem állhatom az ostoba lármázását s föltettem magamban, hogy eladom vagy

val, emeltük-e jövedelmünket az okszerű állattenyésztési elvek gyakorlatával? avagy általában mit cselekedtünk jelenünknek türethetőbbé és jövőnknek reményteljesebbé tételére? Feleljen erre, a ki tud; én nem vagyok képes egy árva mentő szót találni. Nem mentek senkit, sőt inkább vádolgok mindenkit, de első sorban és főképp azokat, kik észszel és vagyonnal külön-külön, vagy még inkább mindkettővel birnak s elől kellett volna járniok hatva, alkotva és gyarapítva tettel és tanácssal.

Évekkel ezelőtt pusztában hangzottak el — mert a várt visszhangnak ma sincs semmi jele — azon szavak, melyekben fel lettek tárva szomorúságaink és jelölve lettek a vigasz utjai, midőn el lett mondva, a mit ma is ismételnünk, hogy t. i. közgazdasági bajaink egyedüli alapos és biztos gyógyszere a gazdasági szakértelem növelése, és ezen gyógyszer: a gazdasági egyesület, általában gazdasági szövetkezetek, vándortanárok, szakkönyvek és folyóiratok, — ezekhez értve a gazdasági népkönyvtárakat — s végül a gazdasági alsóbb szakiskolák! (L. „Székelyföld” II. évf. 24. sz.)

Régi nóta, de jó, mert hisz maga a szakminiszter ur évek multán is ugyanazon huron pengeti. „Az ám, — mondja X. uram — csakhogy e nóta semmit sem hoz a háromszéki konyhákra.” Megengedem, kivált ha onnan csak egy dudás fujja. Ugy bizony, de nem így lenne, ha jobb primás és sok szekundáns

illő harmoniában csinálná, mert ekkor koncertet adhatnánk, pénzt kapnánk és a nóta szavait megtestesíthetnők. De hogyan? Biz erre talpraesett feleletet adni egy kissé bökkenő, de nem oly nagy, hogy az az egy szál árva primás visszariadna és ki ne merné — mint már merete is — mondani, hogy: az egyedüli biztos alap a törvény engedte önmegadóztatás a 3% pótdóval!

Nem tetszik? Tessék a semmiből teremteni, avagy várjuk a sült galambot továbbra is, és ha a dobog megütik fejünk felett: állhatunk lesbe „életed vagy pénz” jelszóval, küldhetünk golyót agyunkba; vagy ha egyik sem tetszős, van egy harmadik mód: a koldustársznya, melyet nyakunkba akaszthatunk és kérhetjük az alamizsnát volt házuk küszöbén német, oláh vagy lsten tudja miféle nyelven, mert akkor a szép magyar szó csengésére — ha elvétve meg is értenék — még alamizsnát sem fognak adni.

Szép dolgok! . . . Tessék ezek mellett maradni vagy a legnagyobb áldozatok árán is a gyors cselekvés terére lépni.

Mivel végezzem? „Talpra magyar, hí a haza! Itt az idő, most vagy soha!” Vagy elfajult már a székely vér, s drágagyöngyöt egy cseppje sem ér? Nem hiszem. Vajha ne csalatkoznám! Cseggöld.

Pethő György.

— Jó, hogy jössz — szól hozzám. — Fontos közlendőm van.

— Megint örököltél?

— Ellenkezőleg. Ugy vélem, még azt is örökre elvesztsem ez átkozott kakukkos óra miatt, ki jövő boldogságomnak egyetlen reménye volt.

— Izabellád?

— Hídeg közönye engesztelhetlen gyűlöletté vált.

— Miből gyanítod?

— Olvasd levelét. Ma reggel küldte.

„Uram! Ha föl nem hagy folytonos üldözésével, akkor kénytelen leszek ellene a legvégső védelmi eszközt megragadni.”

— Nos? Mit szólsz hozzá?

— Furcsa! De talán kellene rá mégis valamit válaszolnod.

— Már válaszoltam.

— Adtad a bűnbánót és kérted a bocsánatot?

— Csalódom. Ez egyszer összeszedtem minden bátorságomat s röviden azt válaszolám, hogy „szeretném látni azokat a legvégső eszközöket.”

— Az bizony elég merészség volt tőled. De hát végre is, őszintén megvallva, ki ne volna kíváncsi egy szép fiatal hölgy legvégső védelmi eszközeire?

— Mit gondolsz, mit fog cselekedni?

Országgyűlés.

A honvédelmi tárca hétfőn a ház élénk érdeklődése mellett csaknem egészen végig tárgyalatott. A szónokok mind meleg rokonszenvvel nyilatkoztak a honvédségről; készségüket fejezték ki, hogy annak szükségleteit még fokozottabb mérvben is szívesen fedezik. Az általános vitában résztvettek: Dániel Ernő előadó, Ernuszt Kelemen, Thaly Kálmán, Tischler Vincze és Fejérváry Géza br. miniszter. A részleteknél Rigó Ferencz tett néhány javaslatot a honvédség élelmészére vonatkozólag. E tételnél felszólaltak még: Szily László, Tóth Ernő és Thaly Kálmán. A miniszter mindhármuknak külön választott. A csendőrségről szóló tételnél Irányi Dániel a csendőrség által elkövetett bizonyos visszaélésekre, különösen pedig a kivallatásokra utalt és ez iránt kért felvilágosítást. Irányinak Tisza Kálmán miniszterelnök válaszolt, hivatkozva arra, hogy a kormány, ha visszaélések történnek, mindig erőiesen jár el; egyébiránt minden vád nem tekinthető már beigazolt ténynek. Még Orbán Balázs, Lukó Géza és Fejérváry Géza br. miniszter szólottak röviden a kérdéshez, mire a ház a tételt megszavazta.

A képviselőháznak kedden csak nagyon rövid ülése volt. Az igazságügyi költségvetést tárgyalták és a ház a betegeskedő miniszter iránti gyöngédségből lehető röviden igyekezett tárcájával végezni. A régebben feliratkozott szónokok majd mind elálltak a szótól s így aztán alig másfél óra alatt az egész költségvetés letárgyalatott és elfogadtatott.

A főrendiház hétfőn az új házszabályok értelmében újjáalakult. Megválasztották a háznapot, a jegyzőket és a bizottságokat. Háznapgyá megválasztott Szapáry István gr.; jegyzőkké: Batthyány Lajos gr., Cziráky Béla gróf, Gyulai Pál, Nyáry Jenő br., Rudnyánszky József br., ifj. Széchenyi Imre gr., Teleky József gr., Zichy Antal gr.

A vasárnapi munkaszünet a költségvetési vita alkalmából.

A magyar nemzet boldogságának megteremtésére kismélt államháztartás már hetek óta az államháztartás nehéz ügyeinek rendezésével foglalkoznak. Találgatják, vitatják, mérlegelik, hogy egyik-másik államháztartási osztály (miniszteri tárca) konyháján hány millió forint válik évenként füstté és parává. Szóval, most gondoskodnak megteremtési minden szükségletet az állam konyhájára.

E neme a teremtoi gondoskodásnak az alkotmányosság keretében helyén van. Csak

- Engedj időt a kombinációkra.
- [En már reggel óta töröm a fejemet. Nem bírom eltálatni. Bepörölni csak nincs jogában?
- Legkevésbé.
- A rendőrséghez hiában folyamodik.
- Párba hív.
- Azt bajosan cselekszi.
- Megveret valakivel.
- Az legjobban kitalálhatik tőle.
- Vagy ellophatja a kakukkos órádat.
- Bár azt cselekedné, hogy alkalman volna nála kerestetni!

A mig így vaktában találgattuk, nyílt az ajtó, egy fin lépett be s illatos levélkét nyújtott át Raulnak.

Lázás sietséggel törte az fel a pecsétet. A levél Izabellától jött s ekként hangzott:

„Uram! Látra azt, hogy ön egy javithatatlan, kit példásan kell megbüntetnem: hogy üldözéseim elől szabaduljak, elhatározám magamat a legvégsőre, s ezennel tudtára adom, hogy önhöz... nőül megyek.”

Rohantunk át a lakására. Mosolyogva fogadott mindkettőnk s szóval is megerősíté elhatározását, mert már rég vonzódott Raulhoz, de örmé telt abban, hogy tettettét hi-degségével egy kissé gyötörje.

A hetedik égből képzelé magát Raul s

az nincs helyén, hogy az államháztartás kiadásaira többet szánnak, mint a mennyit maga a nemzet teremtő ereje előállítani képes. Szóljon itt a szomorú jelenből merített tapasztalati élet.

Az állami élet fenntartó tökéje, a létért kínosan vergődő nép, az elviselhetlenné vált terhek alatt már-már összeroskadva, a kétségbeesés örvénye fölött áll. A népnek a létért való kínos vergődése és kétségbeesése között még csak egyetlen menedéke lenne, hogy t. i. fárasztó, nehéz munkája után legyen egy napja, melyen testi erőt gyűjtsön a pihenés által és lelki erőt a családi körben övéi között s a templomban.

Korunk, mely a humanizmussal szeret kérkedni, rabsegélyző és állatvéd-egyleteket alakít, de arról vajmi kevésbé siet gondoskodni, hogy a nemzet fentartó elemének, a munkás népnek, a rabszolgai munka után legalább vasárnap legyen egy kis munkaszünete.

Nálunk egy kissé különösnek tetszhetik, hogy kimondjuk, de vannak, kik állatjajukat többre becsülik, mint eselődikben az embert s kevesebb időt engednek a testi és lelki erő visszanyerésére ezeknek a pihenés által, mint amazoknak az egyedüli testi erőre és annak fejlesztésére. Hol van itt a humanizmus? Vagy az állatvéd-egyletekben nyilvánul az?

Vannak tán egyes vidékek, melyeken a vasárnapi munkaszünet téli időben betartatik; de általánosságban szólunk. Aztán gyáraink, iparműhelyeink, kereskedéseink stb. tán azt hiszik, hogy nekik szépelegni akarunk? Ezt önkárunkra és erkölcsi súlyosításunkra épen-séggel nem tehetjük.

A magyar nemzetnek eddigi multjából fölragyogó minden dicsősége azon felséges tényből sugárzott ki, hogy nem szegyezte Isten dicsőségét minden alkalommal nyíltan hirdetni és előmozdítani s az isteni tanból fejlődő erkölcsiiséget, mely a nemzetek létének alapját képezi, önfelelőn ápolni és fejleszteni; de móta az államháztartás, a megliberálizált korszak kritikájától tartva, nem tekintik dicsőségüknek és az állam jólléte által parancsolt kötelességüknek, törvényjavaslatot terjeszteni be a vasárnapi munkaszünet tárgyában; a magyar nemzet erkölcsi és anyagilag személtetést üsied.

Angliánál jobban egy ország sem ünnepe meg a vasárnapokat. Látszik is rajta; nagy, erős, gazdag és hatalmas nemzet. Angliánál pedig csak van kereskedelme és nem zavarja meg annak ütését a vasárnap megünneplése; van gyára elég s nem bukik meg egyik sem azért, mert gépei vasárnap nem zakatolnak. Hát csak mi állanánk hátrább, mint a protestáns angolok?

Ausztériában, igaz, keveset, de már tettek valamit e tárgyban. Minden dolognak megkezdése már a munkának félig elvégzése. Ott a mozgalom társadalmi uton kezd szépen

képes lett volna a kakukkos órát azonnal agyoncsapni. Azonban Izabella volt, ki védelmére kelt s kijelenté, hogy inkább ő válik meg a kanári-madaraitól, mert azok már csakugyan hasznavehetlenekké váltak.

— Hogyan? Hasznavehetlenek? És miért?

— Mert az órájától valamennyien kakukkolnak.

— Hiszen az nagyszerű!

— Ejh, nekem olyan kanári nem kell, mikor az óráját is hallgathatom. Holnap eladom valamennyit. Hirdetni fogom a reggeli lapokban

Másnap a kakukkoló madarak elkelték mind egy szálig, még pedig jó drágán. A kiknek nem jutott, azok rendelték maguknak mesés nagy áron. A kakukkos órának nagyot nőtt az ársója. Akár egy tudós professzor, kiabálhatott bátran tovább le a magas katedrálból. Meg is cselekedte hűségesen. Raul és Izabellának belediskurált a legboldogabb álmaiba, mintha csak a nagynéni zsörtölődő lelke bujt volna bele, s midőn reggelenként felébredtek, sietett őket vígan üdvözölni:

— Kakukk, kakukk, kakukk!

(Gondülő.)

nagyobb és nagyobb tért hódítani. A vasárnapi munkaszünet kötelezővé tételét egyszerre tizenöt város kérte a birodalmi gyűléstől. Ama nemzetekben az ember méltósága és becsé iránti érzék, mint a nyugoti műveltség és valódi humanizmus jele, eképp is példásan nyilvánul.

Nálunk is helyeslik a törvényhatóságok a vasárnapok megünneplését. Vannak is hézagok és kibujókkal teljes rendeleteink itt-ott; de ez csak részleges intézkedés, mely egyfelől egyes törvényhatósági közegek magasabb erkölcsi érzékéről dicsérrel tanus-kodik ugyan, de másfelől az egész nemzet vallásos szellemének nem felel meg.

Azért, ha már a magas kormány emberi tekintetek miatt fél vagy egyáltalán nem tartja dicsőségének ezzel bibelődni: tegyen a társadalom. Legyen a kezdeményező a főváros, írjon fel az országgyűléshez legalább ő, s tapasztalni fogja, hogy rövid időn a kérelmek hosszu sora fogja követni az övét az ország minden vidékéről.

Az anyagilag ma igazán a súlyos és örvényre sodort nemzetnek ezen erkölcsi menedékre okvetlenül szüksége van, ha második ezredét gyalázat és bukás nélkül meg akarja élni.

Felvidéki.

A lélekszám Magyarországon.

Az orsz. m. kir. statisztikai hivatal által összeállított adatok szerint 1884-ben 144.416 házasság kötött Magyarországon; még pedig egyazon vallásbeliek közt 132.318, vegyes párok közt 12.098.

Született 1884-ben 339.084 fiú és 321.002 leány; meghalt 232.274 férfi és 217.347 leány. A különbség az élők javára 210.465 szaporodás, a mi 1.49 százaléknak felel meg.

Megemlíthető, hogy a halálozás aránya 5 éven elüli és 5 éven felüli kategóriákra osztva, kedvezőbb a leánygyermekre, mint a fiukra nézve. Ellenben emberkort érvén a férfiu, jobban türi az élet viszontagságait, mint az asszony. Más szóval a férfinek több mint fele hal meg kicsi korában, nagyobb felét a kor bajai viszik el.

A szaporodás százaléka hazánkban 1881. óta állandó mérsékelt emelkedést mutat. Az 1880—81. ki népszámlálás szerint Magyarország lakossága 13.282.672 volt. Ez 1881-ben szaporodott 0.81%-tel. 1882-ben ugyanannyival, 1883-ban 1.28%-tel, 1884-ben 1.49%-tel összesen 4.40%-tel, a mi a lélekszámot az idén 14.341.276-ra emelte.

Az egész magyar birodalom szaporodásának kedvezőbb százaléka van, mint a szűkebb értelemben vett Magyarországának, vagyis 4.50%. A mérleget Horvát-Szlavonország javítja meg, mely 4.94%-tel és a föl-szalattott horvát végvidék, mely 5.63%-tel járul a szaporodáshoz. Fiume ellenben csak 3.56%-tel.

A kimutatás tanulsága majdnem az, hogy a nagyobb műveltséggel (mely a városi életet terjeszti) jár a nagyobb halandóság. De ha ez nem is állja meg a sarat mint tanulság, bizonyos az, hogy a nagyobb civilizációval jár a — kevesebb születés.

A magyar birodalom egész lélekszáma az új szaporodással 16.355.686

Levelezés.

Kovácsna, 1886. febr. 18.

A kovácsnai iparosok a maguk körében külön dalárdát alakítottak és saját alaptőké-jük javára január 30-án bált rendeztek. E bálról részletes tudósítás küldetett febr. 1-én a „Székelyföld” tek. szerkesztőségéhez, mely ismeretlen ok miatt maig sem látott e becses lap hasábjain napvilágot. Egy pár sorban megkísértem hű képét adni az iparos-bálnak.

Este 7 és fél órák a Butyka József ur bálterme már ki volt fényesen világítva és a barna sereg a lépcsőzetben indulóval jelezte a bál kezdetét. Alig egy félóra alatt a bál-terem meg volt telve. A nők általában oly csinos és izléses öltözékben jelentek meg, hogy a kovácsnai bálók bármelyikének díszére vált volna, s épen ezért ajánlatos, hogy

*) Nem kaptuk meg.

Szerk.

jövőben jótékony czelokra adandó bálók rendezésekor az osztályok közti szigorú válaszfalak, a mennyire lehet, mellőztessenek.

Vegyünk példát a Seps-Szentgyörgyön közelebből rendezett bál alkalmából. Ott láttuk a reformátusok báljában nagy számban képviselve az iparosokat, a közép-osztályt, és jó kedvvel vett részt e bálban meg-yénk szeretve tisztelt főispánja is. Hát Kovácsna, a hol tulajdonképpen nem is létezhetnék annyi kaszt, nem többet használánk a jótékony czeloknak, ha nem irtóznánk oly annyira az egymás körében való megjele-néstől?

Bocsánat e kis eltérésért!

A január 30-ki iparos bál sikerülten ütött ki. Lőcsei Zsigmondné urasszony mint bálanya jó kedélye szép reggelig összetartotta a báli koszort; a fiatalág hevesen és fáradhatlanul táncolt. A csinos mesterasszonyok szintén kivették a részt a táncból. A szegény férfiak vallották buját az asszonyi jó kedv-nek; alig jutott rés nekik a kredenczbe való menetelre. No, de a bál után reggel a mester urak is magukra maradván, Bacchusnak áldoztak; akkor aztán az asszonykák kezdtek busolni és zugolódni s haragjukat otthon a szolgálóival vagy tanoncokkal éreztetni. A férfiak így vigasztalták magukat: „Mégis jobb előre busolni, mint utoljára.”

A bál bevétele, melyhez a bálanya 14 frt-tal járult, 83 frt; tiszta jövedelem 29 frt.

y.

Színészet.

Csik-Szépvíz, 1886. febr. 14.

Folyó hó 15-án színre került Jókai Mór „A rany ember”-e, színmű 5 felvonásban előjátékkal / képbén.

Koszorus írónknak a remek darabja iránti érdeklődés nagyszámu közönséget gyűjtött a színházba.

Az előadás fél 8 órákor vette kezdetét és 12 órákor végződött.

Leszámitva a diszletezés hiányosságát, közönségünk elég sikerült előadásban ismerkedett meg az igazán kitünő és tanulságos darabbal.

Völgyi O. József színigazgató urnak köszönettel tartozunk, hogy alkalmat nyújtott a darabot megismerhetni.

A darab egész folyama alatt Jókai élénk szellemének nyomait látjuk; bővebb bírálatba nem is bocsátkozunk, mert távolról sem érezzük magunkat hivatva, hogy Jókait bírálgassuk.

Az előadásról általában csak kedvezőt mondhatunk.

Lendvay Timár Mihályt jó felfogással, sikerülten játszotta; Völgyiné Timeát, Fábriáné Terézát és Harayné Athaliát elég jól alakították. Szilágyi Kristyán Tódort teljes nyugodtsággal játszotta és játéka kitünő volt; ugyisint Völgyi Brazovicsot meglepő ügyességgel töltötte be. Nem ethy Lilla Noemit oly bájos szendességgel és naiv gyermekieséggel adta elő, hogy igazán dicséretet érdemel. Meglátszott rajta, hogy szerepét gondos tanulmány tárgyává tette. Azon jelenete, midőn az arany ember (Timár) biztatására a békát, melytől eddig irtózott, kezébe veszi és félénk nyájassággal simogatja, oly hatást idézett elő, hogy a közönség, mely a tapsok osztogatásában igen szűkmarku, zajosan megtapsolta és megéljenezte.

Folyó hó 14-én telt ház előtt adatott „Angyal Bandi, a puszták fia”, Feleki Miklós 4 felvonásos népszínműve.

Fábriáné Orbainé gazdag földesasszony szerepében mutatta be szép tehetségét. Egyes jelenetekben s különösen a 4-ik felvonás alatt, midőn találkozik Andor fiával, ki neki tudtul adja, hogy ő a hírhedt betyárok vezére: az anyai szívnek e perzseni fájdalmas kitöréseit oly meghatóan és érzéssel játszotta, hogy a közönség egy része könnyezett; nem hízogunk, midőn kijelentjük, hogy e szerepében bármelyik nagy színpadon teljes sikert arathatna. Lendvay (Andor) szintén nagy hatással játszott, valamint Iványi (Gábor öreg cseléd) is. Völgyi komikai tehetségét Kákától tisztartóban mutatta be, mely tanulságos is annyiban, hogy a tanulságos fősvény ember sokszor akarata elle-

nére maga magát belesodorja a hinárba. Szilágyi (Beeskerek) és Némethy Lilla (Erzsi), mint máskor, ez alkalommal is jól oldották meg feladatukat. Mezei Peták kocsmáros valóban jól játszotta és oly jól beleélt magát az együgyű paraszt kocsmáros szerepébe, mintha csak az Isten jó kedvében annak teremtette volna.

A színházban vidéki közönséget ez ideig nagyon ritkán láttunk, mi bizonyosan a mostani kellemetlen időjárásnak tulajdonítható.

Teszpisz.

Különlélek.

— **Dr. Vajna Gábor**, a jog- és államtudományok tudora, e héten tette le az ügyvédi vizsgálatokat M.-Vásárhelytől kitűnő eredménytel. Öszintén gratulálunk!

— **K.-Vásárhely város tanácsa** egy régóta súlyosan érzett hiányt akart pótolni, midőn egy építendő vígadó eszméjét megpendítette. Ezen eszme mindenfelé lelkesülten karoltatott fel, mert mindenki régen belátta, hogy nagytérünk már többé nem felel meg az igényeknek s nem elég tágas magába fogadni azon nagy közönséget, mely báljainkat, társas-estélyeinket látogatja. Hogy az eszme ne csak eszme maradjon, a városi tanács és képviselő-testület megtette az első lépést, midőn folyó hó 27-re egy nagyobb szabású társas-estély rendezését határozta el. A kinevezett 42 tagú rendező-bizottság — tekintve az idő rövidségét — ezúttal sorolással egybekötött társas-estélyt rendez, melyre következő szövegű meghívók bocsátattak ki:

„Meghívó. Kézdi-Vásárhely város tanácsa és képviselő-testülete egy építendő vígadó alapja javára Kézdi-Vásárhelytől 1886. február hó 27-én a tanácsház dísztermében ének-, szavalat-, felolvasás- és sorolással egybekötött társas-estélyt rendez, melyre czimedit tisztelettel meghívja a rendező-bizottság: ifj. Tóth Istvánné háziasszony, Szűcs József polgármester, elnök a tanács részéről, Molnár Józsiás elnök a képviselő-testület részéről, Benkő Sándor bizottsági jegyző, K. Csizsár József pénztárnok, Balog János ellenőr, Ambrus Albert, András Mózes, Balog Gyula, Baló László, Barthos Károly, Booskor Mihály, Borosa Miklós, Dávid Antal, Dézsi Bálint, Dimény Ferencz, Drágos Elek, Erdélyi Károly, Fejér Antal, Fejér Károly, Gábor Péter, ifj. Jakab István, Kelemen István, Kovács Dániel pénzt., Kovács István lelkész, Kovács János keresk., Kovács Károly, Nagy Ferencz (Lázár), Dr. Pethő József, Szabó Albert, Szabó Dénes, Székely János igazg., Szentiványi Kázmér, Dr. Szini Gyula, Sylvestor Dénes, ifj. Tóth István, Tóth Géza, Török Bálint, Varga József, Varga Gyula. Rendezők: Jancsó Géza, Dobay János. Műsorozat: Énekel a k.-vásárhelyi tanítói dalkör. Szaval Székely Málvin k. a. Felolvas Dobay János ur. Énekel a k.-vásárhelyi tanítói dalkör. Szaval Benkő Sándor ur. Énekel a tanítói dalkör. Műsor után táncszalag. Belépti-díj: személyi 1 frt, családtag 3 frt. Kezdeté fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók K. Csizsár József pénztárnok urnál. Felülfizetések a nagy czél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak s a helyi hírlapban n. g. tájékoztatnak. A jelszó: egyszerűség.”

Meg kell jegyeznünk, hogy az ezen alkalommal rendezendő sorsjáték egész újdonság, a mennyiben a nyereménytárgyak egész az utolsó pillanatig titokban fognak tartatni. Hanem, a mint értesültünk, a nyerekre mind meg annyi kellemetes meglepetésül fog szolgálni. A meghívók csak a jövő hét első napjaiban fognak kiküldetni. E mulatság iránt már eddig is oly nagy és általános az érdeklődés, hogy biztosan lehet számítani, hogy egyike lesz az idei farsang legsikerültebb mulatságainak s a vígadó-alap egy szép összeggel kezdődik meg. A rendező-bizottság szerencsés volt ifj. Tóth Istvánné urhölgy ő nagyságát megnyerhetni háziasszonyul, kinek általánosán tisztelt személye már magában biztosítja a sikert. A szép és üdvös cél iránti tekintetből a legmelegebben ajánljuk e mulatságot a közönség szíves figyelmébe!

† **Tárkányi Béla** egri főegyházmegyei kanonok, borsmonostori apát, a magyar tud. akadémia tiszteletbeli tagja, a Kisfaludy-társaság tagja, a Szent-István-társulat al-elnöke, hosszas betegeskedés után kedden reggel Egerben meghalt. Tárkányi közel fél

század óta munkálkodott az egyházi irodalom terén. Versein kívül imádságos könyvei, szentírás-átolgozása, fordításai (köztük a Klopstock Meessiásé) számos kötetre mennek. Odaadó tevékenységet fejtett ki a Szent-István-társulatban, és hogy e társaság anynyira föllendült, az nagy részben neki köszönhető. A magyar klérus egyik legérde-esebb tagját vesztette el benne, az irodalom pedig sokat dolgozott munkást és áldozatra kész pártfogót.

— **Halálozás.** Csikföldi id. Nagy Ferencz folyó hó 17-én reggeli 3 órakor élete 66-ik évében meghalt. Béke poraira!

— **Az erdélyi gyorsvonatok visszaállításáért** Háromszék megye köz. bizottsága fölrátot intézett a közlekedési miniszterhez. A fölrát kifejti, hogy a Budapest és Predeal között közlekedő gyorsvonat megszüntetése következtében úgy az utazók közlekedése, mint a postai küldemények szállítása a Kolozsváron alul eső erdélyrészi vidékeken tetemesen lassabbá vált, hogy Háromszék megye a fővárostól, mint az egész magyarhoni vasúti postaközlékedés gőcpontjától majdnem 800 km. távolságra esik, s vasúti összeköttetés hiányában még annak az előnynek sem örvehdhet, melyet számos más vidék és város bir. A gyorsvonat megszüntetése által tehát a Budapesten föladott postaküldemények csak harmadnapra érkeznek meg a székvárosba, holott annakelőtte már másnap oda jutottak. (Hát még Kézdi-Vásárhelyre, mely Háromszék megye felső részébe esik, nem is beszélve Csikmegyéről!) A fölrát ezután a megye különleges viszonyaiból kiindulva azon nézetének ad kifejezést, hogy a mennyiben a gyorsvonat, esetleg a személyvonat megszüntetése mellett, ismét visszaállítható nem lenne, czélszerű volna, ha a budapest-kolozsvári gyorsvonat a központból korábban indítatnék, s ahoz a személyvonat Kolozsváron csatlakozva Brassóig vezetetté, miáltal a budapest-földvári, a személyvonattal 24 órát tevő menetidő 20 órára apadna le s a Budapestről induló gyors-s alább személyvonat a reggeli órákban Földváron, illetve Brassóban lehetne.

— **Az osztrák képviselőház** folyó hó 16-ki ülésén tárgyalatott a prága-dux-bodenbach-i cseh vasut államosításának ügye, mely óriási botrányra adott alkalmat. Pino báró kereskedelmi miniszter az ülésben b o r r a v a l ó k e l f o g a d á s á v a l vádoltatott a ház élénk vizsgálma között. A miniszter e vádat rosszakaratu ferditésnek nyilvánította s valószínűleg lemond állásáról.

— **Uj Dienst-affaire.** A napokban az aradi színház folyosóján egy huszárhadnagy hosszabb szóváltás után megkardlapozott egy kereskedő segédet, a ki őt, — mint mondják véletlenségből — meglökte. Erre az esetre vonatkozólag az aradi „Paprika Jancsi” czimű éleclapban a következő közlemény jelent meg: „Kitüntetés. Az a bizonyos hős huszárhadnagy, ki csüörtörtökön egy védtelen kis zsidógyereket kardjával megvagdalt, a „Pfüj”-rend nagykeresztjével lett kitüntetve.” E közlemény elolvasása után Cordier huszárhadnagy, kire a hír állítólag vonatkozott, maga mellé véve egy tisztársát, Popovics hadnagyot, hétfőn délután négy órakor fölment Horvát Vilmosnak, a „Paprika Jancsi” szerkesztőjének, a Fikler Antal vendéglőjének, első emeletén levő lakására. Horvát szobájában ült és dolgozott, egy fiatal ember ismerőse Ettinger Mór volt nála, a ki egy naptárt olvasott. A szobába lépve a két tiszt egyike minden szó nélkül elővette a „Paprika Jancsi” hétfői számát s az idézett helyre mutatva, német nyelven azt kérdé: „Ön írta ezt?” Horvát föllált s azt felelte, hogy e sorokat úgy küldték be neki. „De ön a felelős szerkesztő?” hangzott a kérdés. Horvát még nem is válaszolhatott, mert a másik tiszt közbeszólt: „Üsd, vágd”, mire az első tiszt arczul ütötte Horvátot, a másik pedig ugyanakkor a békésen ott ülő Ettingeren végigvágott lovagkorbácsával. Ettinger erre kifutott a szobából. Horvát is menekülni akart, de támadója sarokba szorította és kirántott karddal teljes erővel sújtott rá. A kardcsapás a védtelen embert fölemelt jobbkarján érte s a vér azonnal elborította őt. Mindamellett kimenekült a szobából a folyosóra, a hol akkor már az egész háznap összefutott. A

tisztek az általános izgalomban föltartóztak nélkül eltávoztak. Csak egy szobalányt találtak utjukban, ki a kivont kard láttára ijedtében „rabló”, „gyilkos”-t kiabált. Ezt ugy arczul ütötte az egyik tiszt, hogy az arca egészen össze-vissza dagadt. A vendéglős e közben orvosért futott, a ki rögtön meg is jelent s még lenn a földszinten rögtönözve bekötötte a súlyos sebet. Azután az emelet egy szobájába vezették Horvátot, s itt látták el rendszeres kötéssel. A kardvágás a jobb alkaron haránt fut. Igen hosszú és mély seb, mely az izomzatot és az erek egy részét átmetszette. Valószínű, hogy örökre béna marad a megsebesített. Horvát szobája s a vendéglő folyosója olyan, mint egy mézársekk. A menekülő Horváth vére fecskendezte be mindenfelé. Keller Elemér rendőrhadnagy ezután az esetről fölvette a jegyzőkönyvet és megtette jelentését a főkapitánynak, a ki viszont a polgármester útján a főispánt értesítette azonnal az esetről. A városban nagy izgalmat és ingerültséget keltett Horvát esete. A főtéren és nyilvános helyeken csoportok képződtek s az elkéserevés hangján beszéltek meg a támadást. Az aradi hírlapok egyhangulag, s a legenergikusabb hangon követelik a katonatisztek ellen a legszigorubb eljárást. A merényletben vétkes huszártiszteket fogásba helyezték s ellenük a vizsgálatot a hadbíróság megindította.

— **Figyelmeztetés.** Alattirt, mint az E. M. K. E. csikmegyei főlkának pénztárnoka, bátor vagyok a t. egyleti tagok becses figyelmét felhívni arra, hogy miután a kezelési könyvek már elkészültek, a választmányunk folyó hó 7-én adott utasítása és a kiadott ügyrend értelmében szabályszerű működésüket megkezdtem; mihez képest a t. egyleti tagok a délelőtti órák alatt Csik-Szeredában, a keblbi pénztár helyiségében, a délutáni órákban pedig Csik-Somlyón, saját lakásomon, fizetéseiket akadálytalanul teljesíthetik. Hazafias tisztelettel Csik-Somlyón, 1886 február 16-án, Petres Antal, mint főkegyeleti pénztárnok.

— **Tisza a magyar-serb légio ellen.** Néhány nap előtt az a hír járta be a lapokat, hogy Belgrádban egy magyar légiót szerveznek, sőt néhány lap egy fölhívást is közölt, melyben Magyarország polgárait az illető légio központi bizottsága a belépésre és pénzadkozásra szólítja föl. Tisza Kálmán belügyminiszter most az összes illetékes hatóságokhoz körrendeletet küldetett, melyben meghagyja, hogy a toborzást és a gyűjtést rögtön tiltsák meg, a mozgalom vezetőit munkájukban akadályozzák meg s a gyűjtéseket foglalják le.

— **Béla falván** e héten egy szegény asszony vigyázatlanság folytán bennégett. A nő, a mint mondják, itas állapotban teküven le, mélyen elaludt s nem vette észre, hogy a közeli nyitott kályhából egy szikra pattant ágyára s míg ő csendesen aludt, az ágy meggyuladt s bele kapott a nő ruhájába. Erre felébredt s kiugorva ágyából, az ajtó mellett álló vizes korsó felé vándorzogott, hanem itt összeesett s meghalt. A szomszédok figyelmessé téve a házból kituduló füst által, berohantak, az összeégett asszonyt kihozták, de már nem lehetett többé segíteni rajta.

— **Csik-Várdotfalva község ifjusága** folyó hó 28-án táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez az „Erdélyrészi magyar köz-művelődési egyesület” javára. Elő fog adatni „A háromszéki leányok” czimű népszimű, Szigligeti Edétől. Nagyon örövendünk, hogy a községk fiatalága is meg kezdte érteni az egylet magasztos czélját. Reméljük, hogy a somlyói intelligencia az ifjuság nemes intencióját ugy az előadási, mint az anyagi siker tekintetében hathatósan gyámolítani fogja. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A csik-somlyói jótékony nőegyesület** javára folyó hó 13-án előírtott által rendezett színelőadással egybekötött fillérestély tiszta jövedelme 11 ft 64 kr. Felülfizettek: Adorján Imre, Booskor Ádám, Booskor Béla, Balog Elek, Dapsy Frigyes, Deér Kálmán, Eresényi Béla, Fodor Ignác, Földes József, Glósz Miksa, Imets F. Jákó, Jakab Antal, Hám Ignác, Kövály László, Nagy István, Pál István és Székely József urak; kiknek az egylet nevében köszönetet mond Fodor Ignác.

— **Kovácsnán folyó hó 27-én a Butyka József** báltermében a megalakulandó önkéntes tűzoltó-egylet alapja javára zártkörű álar-czos táncszalagot rendeztetik. Rendezők: Bogdán Zoltán, Gross Károly, Bitai Mózes, Imre Domokos, Deák László, Gyertyánffy István, Kovács János (Brassóból), Száva Pető (Brassóból), Málnásy Kristóf (Kézdi-Vásárhelyről), Baka Misi (Kézdi-Vásárhelyről). Belépti díj személyenkint 80 kr.

— **A csikszeredai „önkéntes tűzoltó-egyesület”** folyó 1886. évi február hó 27-én a „Csillag” vendéglő nagytermében saját czéljaira zártkörű táncszalagot rendez. Belépti-díj: személyenkint 60 kr, családtag két személytől 1 frt, két személyen felül 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Görgey és Klapka találkozása.** Komárom várában 1849. nyarán szorítottak utószor kezec egymással. Egyikük a sereg élén távozott a világi fegyverletétel elé, a másik a várbán maradt, hogy védje, a meddig lehet. Azóta sok év lejárt s a két vezér oly hosszú idő után hétfőn találkozott először. Huszár Imre nógádi nagybirtokos s orsz. képviselő hétfőn este theaestélyt adott, melyre mindkettőjüket meghívta. Klapka már ott volt az estélyen s környezetével vidáman társalgott, midőn Görgey belépett. Komárom egykori hőse rögtön eléje sietett, megrázta mind a két kezét, meghatottan mondván: „Nagyon, de nagyon örülök, hogy újra láthatlak, régi bajtárs, s mielőtt sirba szállanék, újra baráti melegséggel foghatok veled kezec. Régen, igen régen kellett volna nekünk újra találkoznunk; akkor talán sok keserű félreértésnek elejét vehettük volna.” Görgey elmélyedve válaszolt: „Bizony, kedves bajtárs, tartoztunk e találkozással a régi jó barátságának, az ügynek, melyet híven szolgáltunk, és ama barátainknak, kik össze-jövetelünket szintén ohajtottak.” A társaságnak, mely a jelenetet látta, sok olyan tagja volt, kik egykor a Görgey főhadiszállásához tartoztak.

— **Tompa Miáály** összes műveiből Budapestén Méhner Vilmos könykiadónál a napokban a 23—24. füzetek is megjelentek.

— **Lemászaroalt angol misszió.** Az angol hit-terítő társaság Zanzibárból február 12-ről táviratot kapott, mely szerint Hannington püspök és 50 főből álló kísérete kivégeztetett. A kivégzés Uganda császárnak parancsára történt. Az utóbbi időkben Ugandában iszonyu pusztításokat vitt véghez a himlő-járvány; a császár azt hiszi, hogy a szörnyű betegséget a hittérítők vitték oda s hir szerint ezért mézáróltatta le a missziót. Az összes angol lapok vezércikkében követel-nék elégtételt az Anglia és Európa ellen történt iszonyu merényletért.

— **Helyreigazítás.** Tekintetes szerke ző ur! Becces lapjának idei 13. számában a „Különlélek” rovatában a győ-alfalvi plebános-választásra vonatkozó tudósításban tévedésből e plebános állomásra „több pályázat beérkezéséről” van szó, holott mindenki tudhatna, hogy a róm. kath. papok nem szoktak pályázatokat beküldeni; továbbá Bálint Károly apát-kanonok ur nem 285 szavazatot nyert, hanem 205-öt; végre a 2-ik helyre megválasztott csik-szt-tamási plebános neve nem Veress Lajos, hanem Veress Antal. x. y. z.

— **Sajtóhiba.** A bereczki olvasó-egylet által rendezett bábra vonatkozólag lapunk leg-utóbbi számában megjelent közleményből főt. Bálint László bereczki alesperes plebános ur neve — ki szintén 1 frttal járult a jótékony czélhoz — tévedésből kimaradt.

— **Egy téglából épült lakás,** mely 5 szoba, pince, padlás és 1 szin, illetőleg istállóból áll, továbbá a könyvnyomda feletti emeleti lakás folyó évi ápril hó 24-től kezdődő egy vagy több évre bérbe adandó. Bővebb érte-sítések lapunk kiadónálban Kézdi-Vásárhelytől nyerhetők.

— **Nyílt számadás.** Hivatkozással a „Székelyföld” 14. számában idei febr. 18-áról megjelent közleményünkben tett ígéretnkre, köztudomásra kívánjuk hozni, mikép a kovásznaí „casino-egylet” pénztára javára rendezett társas-estély összes bevétele volt 92 frt 43 kr; kiadása 59 frt 74 kr; maradt tehát tiszta jövedelem 32 frt 69 kr. Ehhez járultak: Kovács Károly ügyvéd ur 5 frt előleges adománynyal, H. A. 5 frt, Bartha Ferenczné és Dr. Póka Dezsóné háziasszonyok 3 frt 20 kr és 3 frt, Bodó Endre 80 kr, Gross Károly

50 kr, Bogdán Zoltán, Kovács Dénes (uzoni), Bíró Gyuláné, N. N., Nagy János, Gyertyánfi István 40—40 kr és Havadtói Gerő 20 kr felülfizetéssel. Fogadják a tisztelt közreműködők, adományozó ur és felülfizetők egyetünk nevében becses támogatásukért elismerő hálás köszönetünket. Kovászna, 1886. február hó 18-án. A rendező bizottság.

RÖVID HIREK.

Munkácsy legújabb remek műve, „Mozart utolsó percei”, a mester kivánságára április közepén Budapesten fog kiállítani. — Budapest a József-városban hétfőn délelőtt három gonosztevő betört egy munkás-család lakására s az asszonyokat megkötözve, véres verejtékekkel szerzett filléereiket elrabolták. — Oláh lobbogót használtak Alkenyérén (Hunyadm.) az oláh parasztok egy lakodalmánál; a lobbogót a jegyző lefoglalta, a mire az oláhok rátörték a házra s a lobbogót erőszakkal visszavették. A hős rómaiakat átadták a törvénszéknek. — A „Román Irredenta” folyton működik; legutóbb Beregszón foglaltak le két proklamációját. — A petroleumkutatás Szilágymegyében a legszebb sikerrel kecsegteti a kutatókat; a furási munkálatokat nagy erővel folytatják s már eddig is szép eredményt értek el. — Agyontaposott egy öreg asszonyt Kis-Seé községben egy legény; a legény örvengő rohamában követte el a gyilkosságot. — A gyapjú-kiállítás, Észak-Amerika leggazdagabb gyapjúkereskedője, Richardson ezredes, elhalt. Évi jövedelme megközelítette a három millió forintot. — Nyolczszázezer frankot lopott Párisban egy hírhedt angol betörő. Az esküdtszék 20 évi kényszermunkára ítélt. — Fényes udvari bál volt e hó 12-én a szentpétervári téli palotában; a czárné, ki szenvedélyes táncosnő, az első negyest a török nagykövettel táncolt. — Londonban egy 3 éves kis fiú belesett a megáradt Ónsa folyóba s egy 14 éves fiú a habokba vetve magát, a fuladozó gyermeket kimentették. — Corfu szigetén Korakiana helység táján a talaj több mérföldnyi terjedelemben három nap alatt hat métert süllyedt s több helyen földnyílás képződött. — 109 éves korában hunyt el Tápó-Szentsén egy asszony; férjével, ki ezelőtt ötszöndével 105 éves korában hunyt el, 85 évig élt együtt. — Nagy vihar dúl az afrikai partokon; Algirban, Oran és Philippevilleben a fölkorbaesolt tenger a kikötői gátakból egész kockaköveket szakgat ki s hajótörésekről a hírek egymást érik. — Tizenégy esküvő volt a múlt hét egyik napján K.-Szentimrén; a párok mind magyarok voltak. — Edison, a híres elektromos, a napokban vezetni oltárhoz az Ohio állambeli Miller Minna 20 éves milliomos nőt. A szép menyasszonyról egy amerikai lap egész komolyan írja, hogy szemeivel magnetizálni tud. — A cotapacksi vulkán erősen dolgozik. 20 mfnyi területben a föld alatti lökések retentő erővel ismétlődnek.

Nyilvános köszönet.

Áldozatkészség tartván fenn humán egyleteinket, mi minden alkalmat megragadunk, tisztelettel és hálával emlékezni meg a közügyek ama fáradhatatlan munkás harcosairól, kik a szent ügy iránt való lelkesültség-től áthatva, soha sem tartják elégnék humán intézeteink gyarapítására fordított munkásságukat, hanem valahányszor a szükség úgy hozza magával, mindig meghozzák áldozatukat a jótékonykodás oltárára.

A legteljesebb elismerés és hála vezérel most is, hogy Szabó Mózesné urhölgynek és t. Kelemen István tszéki bíró urnak, mint a folyó február hó 6-án a háromszéki Erzsébet árvaleánynevelő intézet javára rendezett társas-estély nagyerődemű elnökeinek és a buzgó rendező-bizottsági tagoknak: Benkő Mari, Dobay Lajosné, Fejér Nina, Kelemen Ilona, Málnási Albina, Nagy Dénesné, Nagy Lajosné, Szabó Anna, Székely Málvina, Török Mari, András Mózes, Baka Mihály, Bartha Mór, Benkő Gyula, Benkő Sándor, Biskontini Péter, Bocskor Kálmán, Borcsa Miklós, Demény Ferencz, Dobay János, Fejér Antal, Fekete Péter, Hosszu Béla, Máthé Antal, Nagy Dénes, Nagy Károly, Nagy József, Dr. Póka Dezső, Dr. Sin-

kovics Aurél, Dr. Szacsavay Gyula, Szent-iványi Kázmér, Tóth Gyula, Vajna Károlynak a kifejtett tevékenységért és az elért szép eredményért őszinte köszönetet mondani.

K.-Vásárhely, 1886. február 17-én.

Br. Szentkereszty Stephanie,

árvaházi elnök.
Erdélyi Károly,
titkár.

Nyilvános számadás.

A kézdívárshelyi oltár-egylet javára folyó hó 18-án rendezett bál alkalmából belépti jegyek- és felülfizetésekből február 18-ig az összes bevétel volt . . . 172 frt — kr, összes kiadás . . . 75 frt 80 kr.

Maradt tiszta jövedelem 197 frt 20 kr, azaz egyszáz kilencvenhét frt 20 kr.

Felülfizettek: Pitroff Lajos czukrász 4 frt, Bárány Szentkereszty Stephanie, Moldován Kálmán (Bécs), Ferrich Gusztáv (Bécs), Zomora Dániel r. k. lelk. (Imecsfalva) 2—2 frt, Vertán Géza (Bécs), Barcsai Károly (Bécs), Erős Gusztáv (Budapest), Zakariás János (Brassó), Bencze Lajos r. k. lelk. (Futásfalva), Szvoboda Béláné (Vulkán), Tamás Dávid r. k. lelk. (Alcsérnát), Br. Szentkereszty Irén, Mezey József (Budapest), Temesváry Béla (Budapest), ft. Kovács Elek r. k. esp. (Polján), László József r. k. lelk. (Lemhény), Fejér Manó (Szentkatolna), Demjén Gáborné földbírtokosnő (Szentkatolna), Okos Imre (K.-Altiz), Lobstein József (Budapest), Nyáry Gyula (Budapest), Jancsó Géza gyógyszerész, Dónáth József kir. törvén. elnök. Zayzon Lázár ügyvéd, Nagy Dénes, Köllönte Mózes, Nagy Dénes serfőző, Kőkősy Károly ügyvéd, Landt Józsefné, Török Sándor, Bartha Gizella, Kovács Ferenczné gyógyszer., ifj. Dávid Istvánné ker., Abalos Jakab ügynök (Bécs), Bánya Miklós ügynök (Budapest), Bálint László r. k. esp. (Bereczk), Agoston Lajos káplán (Bereczk), Bocskor Mihályné törvén. bíróné, Kovács István kir. járásbíró, özv. Lázár Lászlóné (Nagy-Káson), Ferenczy Ignác r. k. plebános (N.-Káson) 1—1 frt; Abraham Mari 80 kr; id. Szőcs Sámuel ker. 65 kr; Csizsár Mihályné, ifj. Benkő Pál 60—60 kr; Nagy Károly, Dr. Pethő József ügyvéd, Turóczi László könyvkötő, Heger Ferencz börtönfelügyelő, Kovács János, Medvics Györgyné, Molnár István, Dázi János, Fejér János (Torja), id. Bodó Ferencz (K.-Altiz), Dávid Márton ker. (N.-Káson), Szultán János ker. (N.-Káson), Mauthe János, id. Szőcs János, Szabó Géza tanító, Benkő László, ifj. Szőcs János, Balogh Gyula, Kréniczky Károly, Szabó János, ifj. Zsigmond György 50—50 kr; Hoffman Lukács, Mágori Sámuelné, Nagy Gyula, Pfeiffer Antal ker. segéd, Mágori Sámuel, özv. Kovács Dánielné, Nagy József, Hohlbach Ferdinánd ker. segéd 40—40 kr; Fabricius Károly törvén. írnok, Sükös Károly 25—25 kr; Bogdán Ferencz ker., Fejér János ker., Politzer József, Molnár István szabó, Czimbalmos Ferencz asztalos, Dávid János ker., Kajtár János szabó, Baló László f.-népisk. tan. 20—20 kr; özv. Pap Andrásné 15 kr. Összesen 67 frt 60 kr.

Fogadják a nagyon tisztelt felülfizetők a nemes és szent célra tett adományaikért, valamint az igen tisztelt városi és vidéki közönség az érdekltség- s meleg pártfogásért, melylyel az egylet bálja iránt viseltettek, az alattírtaknak meleg köszönetét.

K.-Vásárhelyt, 1886. febr. 18.

Id. Dávid Istvánné,
b. h. elnök.

Bocskor Mihály,
b. h. elnök.

Szerkesztői izenetek.

Főtiszt. Veress Antal plebános urnak Csik-Szent-Tamás. A helyreigazítás becses kivánsága szerint mai lapunkban megtörtént. A névcsereért szíves elnézését kérjük.

B. L. esp. urnak, Bereczk. A beküldött közleményből becses neve tévedésből maradt ki. A helyreigazítást mai számunkban meg is tettük. Szíves üdvözlét! N. N. Kovászna. Jövő számunkban közöljük.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Február 19-én.

Magyar aranyjárdék 6%	103.05
Magyar aranyjárdék 4%	103.05
Magy. papírbárdék 5%	94.40
Magyar vasúti kölcsön	152.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	99.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	127.—
M. keleti vasúti államköt. III.	114.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	104.25
Temes-bánati földterherm. kötvény	104.25

Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.25
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	103.50
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.25
Magyar nyermény-sorsjegy kölcsön	118.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	124.—
Osztrák járadék papírban	84.60
Osztrák járadék ezüstben	84.75
Osztrák járadék aranyban	113.30
1860. államsorsjegyek	140.25
Osztrák-magyar bankrészvény	869.—
Magyar hitelbank-részvény	309.25
Osztrák hitelintézet-részvény	300.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	10.01
Német birodalmi márka	61.85
London (2 havi váltókért)	126.40
20 márka arany	12.36

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A »Betegbarát« című röpiratban számos háziszerv van ismertetve, melyek sok éven keresztül megbízhatónak bizonyultak s ez okból a legmegelőzőbb ajánlatra méltók. Minden betegnek ismerni kellene e röpiratot. Különösen pedig azokat, a kik köztvényben vagy csúszban, tudósorvadásban, ideggyengeségben, sápkórban stb. szenvednek, arra figyelmeztetjük, hogy az egyszerű háziszervek által nagyon gyakran még az úgynevezett gyógyíthatlan betegségek is megszűnnek. A ki a »Betegbarát« olvasni kívánja, az írjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Lipcsében, mire a röpirat megküldetik. A megrendelőnek ez költségébe nem kerül.

ÉN CSILLAG ANNA

185 centimeter hosszú óriási Loreley-hajammal, ezerekre menő köszönő iratokkal bizonyítottam be, — melyek mindenkinek rendelkezésére állanak — hogy az általam kitalált kenőcs, mint legbiztosabb szer, mindennemű hajbetegségek és hajhullás ellen, a hajnövés elő-

mozdítására, a hajbőr erősítésére, fejköszvény, korpaképződés és kopaszkodás, úgy bajusz és szakáll gyorsasága ellen bámulatos eredménnyel használtatott. Bizonyítványok a szer elemzéséről a leghíresebb szakferfiak részéről rendelkezésre állanak.

Egy tégely ára 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasítással együtt. Postai utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése mellett a világ minden részébe megküldetik

Csillag és társa gyárából.

Budapest, VI. királyutca 26. sz.

Kézdi-Vásárhelyt kapható Kovács Ferencz gyógyszerárban, valamint Magyarországon jelentősebb gyógyszertárakban. 13—20

Kölcsön

6% és 5%-ra.

Minden önjogi személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, u. m.: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok, stb. kaphat közbenjöttöm után egy fővárosi hitelszövetkezettől 100 frttól 1000 frtig 50 hó alatt postautalvány útján visszafizetendő 6 százalékos személy-hitel-kölcsönt. Minden 100 frt kölcsönösszeg havi 2 frt betétellel törleszthető.

5%-os bank-kölcsön

közvetítették földbirtokra 400 frttól kezdve 2000 frt-ig, 17 évre 5% tőketörlesztéssel, 2000 frttól kezdve egy millióig 25 évre 2 1/2% tőketörlesztéssel. Községi kölcsön 40 évre 1% tőketörlesztéssel. Jó anyagból épített városi bérházakra 25 évre 2 1/2% tőketörlesztéssel. Házkölcsönnél az előírt becselési költség előre leteendő.

Termények, tőzsdei értékpapírok, részvények stb. elvállaltatnak szerény díjazás mellett eladás, esetleg előleg beszerzése végett.

Birtokeladás vagy vétel közvetítése előleg, illetőleg határozott provizio mellett elvállaltatik.

Ügynökök tisztességes provizio mellett működésre felkérhetnek.

Válasz és portókötség fejében 30 kr levélbélyegben kéretik, e díj nélkül válasz nem adatik.

3—*

Pollák János

bizományi és ügynöki irodája,
Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. em.

FŐVÁROSI HITELSZÖVETKEZET.

Intézetünk üzletreszjegyeire (110 frt) úgy Budapesten az igazgatóság-nál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50—1000 frtig kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja, (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszthető kölcsönt

nyerhetnek 6% kamatra úgy, hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelű egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. Főherceg-Sándor-utca 32.) hol egyszerű levélbeli kérdézősködéssel részletes felvilágosítások készséggel adnak.

Megbízható, szolid képviselők kerestetnek.

Budapest, 1886. február hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG.